

Naša služba Zelená energia. Ako to funguje?

Všeobecne o elektrine a obnoviteľných zdrojoch energií

1. Najprv si povedzme, ako sa dostane elektrina až k spotrebiteľom.

Elektrina putuje od výrobcov cez prenosové a distribučné vedenia až k spotrebiteľom – do jednotlivých domácností alebo prevádzok. Do sústavy sa pripájajú všetci výrobcovia a deje sa tak na rôznych miestach. Cez vodiče však tečie len „jeden“ elektrický prúd. A keď teda zapneme svoje spotrebiče, nedokážeme určiť, z ktorej elektrárne energia pochádza. Navyše vedenia sú poprepájané a to nie len v rámci našej krajiny, ale aj v rámci celej Európy.

2. Tiež je dôležité spomenúť nákup elektriny.

Medzi výrobcami sú aj tí, ktorí produkujú elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie (OZE). Zároveň platí, že dodávatelia elektrinu od jednotlivých výrobcov nakupujú.

Samozrejme, každý dodávateľ nakupuje od viacerých výrobcov a vo svojom energetickom mixe má ako elektrinu vyrobenú z jadra, tak aj z OZE, uhlia či zemného plynu a pod.

V rámci súčasnej skladby a objemu obnoviteľných zdrojov na Slovensku môžeme vo všeobecnosti povedať, že dnes nie je možné vyrobiť a nakúpiť 100 % elektriny vyrobenej z OZE pre úplne všetkých zákazníkov. Čo však môžeme ako jednotlivci urobiť, je otvorene hovoriť o prínosoch OZE z pohľadu ochrany životného prostredia, podporovať zelené projekty či aktívne sa k týmto témam hlásiť hoci aj zakúpením služby Zelená energia.

3. Teraz si odpovedzme na otázku, ako sa zákazník dozvie, či jeho dodávateľ nakupuje od výrobcov OZE.

„Zelení“ výrobcovia predávajú certifikáty – presnejšie povedané záruky pôvodu elektriny z OZE.

Dodávateľ tieto záruky pôvodu nakupuje na trhu, a tak vie spotrebiteľom zdokladovať, že pre nich nakúpil „zelenú“ energiu a že táto „tečie“ v sústave.

4. Ako nakupuje dodávateľ spoločnosť VSE?

Samozrejme, VSE má vo svojom mixe elektrinu vyrobenú z OZE a tiež nakupuje „zelené“ certifikáty. Preto môže svojim zákazníkom ponúkať službu Zelená energia. Navyše platí, že VSE nakupuje od slovenských aj zahraničných výrobcov a medzi zdroje poskytujúce záruky pôvodu elektriny patria vodné, veterné a slnečné elektrárne.

5. Čo sú záruky pôvodu?

Záruka pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie je doklad preukazujúci, že elektrina bola vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie a dodaný do elektrizačnej sústavy.

6. Na čo sa používajú záruky pôvodu?

Účelom záruk pôvodu je poskytnúť doklad koncovému spotrebiteľovi, že daný podiel alebo množstvo energie, ktoré spotreboval bolo vyrobené z obnoviteľných zdrojov.

7. Ako mi garantujete, že odoberám elektrinu iba z OZE?

Ako dodávateľ elektriny nevieme ovplyvniť (riadiť) tok elektrickej energie od výrobných zdrojov priamo k Vám a Vaším spotrebičom.

Certifikátom Vám však garantujeme, že elektrinu, ktorú sme ako dodávateľ nakúpili práve pre Vás z obnoviteľných zdrojov, bola dodaná do distribučnej sústavy.

Spoločne teda prispejeme k zvýšeniu podielu elektriny z obnoviteľných zdrojov na úkor konvenčných (napríklad uhoľných zdrojov).

8. Zelená energia bude vyrobená na Slovensku, alebo dovezená zo zahraničia?

Zelená energia je zo Slovenska aj zo zahraničných zdrojov, pre zákazníkov domácnosti sme v roku 2021 nakúpili záruky pôvodu výhradne zo slovenských vodných elektrární.

9. Odoberá Zelenú energiu aj samotná Východoslovenská energetika?

Áno sami ideme príkladom, od 1. 6. 2021 všetky Zákaznícke centrá a budova centrály spoločnosti na Mlynskej ulici v Košiciach odoberá certifikovanú zelenú energiu.

O Službe Zelená energia

10. Čo je služba Zelená energia a komu je určená?

Všetkým, ktorým záleží na životnom prostredí. Už samotná výroba OZE má pozitívny vplyv na uhlíkovú neutralitu. Preto môžeme povedať, že kúpou základného produktu zákazníci prispievajú na zníženie svojej uhlíkovej stopy. Na základný produkt stačí domácnostiam k elektrine navyše len 2 € mesačne.

Navyše má každý možnosť prispieť na podporu zelených projektov. Samotná Skupina VSE Holding venovala v rokoch 2021 a 2022 až 60 000 eur ročne na výsadbu zelene, medonosných rastlín či vytváranie klimatických záhrad a ďalšie projekty spojené so znížením uhlíkovej stopy. Pri produktoch s podporou môže zákazník prispieť na zelené projekty sumou 1 €; 2 € alebo až 3 € za mesiac. Samozrejme, vybierané prostriedky od zákazníkov použije VSE na podporu eko programov, o čom bude aj verejne informovať.

11. Prečo platí zákazník navyše za „zelenú“ energiu?

Vyššie sme uviedli, že dodávateľ nakupuje elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov, súčasne však musí nakúpiť a vlastniť aj „zelené“ certifikáty. Len s nimi môže ponúkať službu Zelená energia a zákazníkom zdokladovať pôvod vyrobenej elektriny. Samozrejme, s nákupom týchto záruk pôvodu sú spojené extra náklady.

12. Zhrnutie alebo prezentácia služby Zelená energia nie je greenwashing.

Podľa Zákona o OZE (309/2009 Z. z.) sa elektrinou vyrobenou z OZE rozumie elektrina, ktorej pôvod z OZE je možné preukázať zárukou pôvodu. Záruka pôvodu preukazuje, že určitý podiel elektriny bol vyrobený z OZE a dodaný do elektrizačnej sústavy za účelom odberu.

VSE nakupuje záruky pôvodu priamo od jednotlivých výrobcov. Súčasne platí, že spoločnosť nakupuje dostatočné množstvo, aby dokázala pokryť spotrebu zákazníkov, ktorí si službu Zelená energia objednali.

Záruk pôvodu je obmedzené množstvo a dodávateľia ich nakupujú na základe momentálnej potreby, existujúcej ponuky a trhovej ceny.

Systém vydávania záruk pôvodu, ktorý na Slovensku funguje, zároveň garantuje, že každá záruka pôvodu je „použitá“ len raz, a to vo vzťahu k dodávke a spotrebe elektriny u konkrétneho zákazníka. Na procesy dozerá aj Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou – spoločnosť OKTE, a.s.

VSE pri prezentácii služby Zelená energia zákazníkom prezentuje skutočný prínos služby a ponúka im možnosť prispieť k ochrane planéty a zvýšiť svoju angažovanosť. VSE tiež informuje zákazníkov o hlavných aspektoch služby a to v súlade so zásadami stanovenými v Etickom kódexe reklamnej praxe. Navyše spoločnosť vychádza v ústrety zákazníkom, ktorí sa zaujímajú o detaily služby Zelená energia, a opisuje im celé riešenie.

13. Ak si službu objednáam - budete do mojej domácnosti dodávať iba elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov?

Produkt je určený pre zákazníkov, ktorý majú záujem o produkt s pozitívnym dopadom na uhlíkovú neutralitu a životné prostredie. Garantujeme, že objednáme a do distribučnej siete dodáme taký objem elektrickej energie, ktorý sa rovná objemu spotreby všetkých zákazníkov so službou Zelená energia. Vy a všetci zákazníci Zelenej energie tak spoločne prispějete k zníženiu uhlíkovej stopy, ktorú vytvára výroba elektriny z tradičných zdrojov.

14. Je služba poskytovaná s nejakou viazanosťou?

Nie, služba je poskytovaná bez akejkoľvek viazanosti. Službu môžete kedykoľvek uzavrieť ak sa pre využívanie služby rozhodnete.

Rovnako tak môžete kedykoľvek požiadať o zvýšenie, alebo zníženie svojho príspevku na Zelené projekty, alebo požiadať o ukončenie poskytovania služby.

O zrušenie je potrebné požiadať najneskôr jeden pracovný deň pred začiatkom nového mesiaca. Služba Zelená energia bude zákazníkovi zrušená k prvému dňu mesiaca nasledujúcom po prijatí požiadavky na zrušenie služby.

15. Môžem si Zelenú energiu objednať aj keď neodoberám elektrinu od Vašej spoločnosti?

Najprv je potrebné prejsť s odberom elektriny ku VSE a spísať Zmluvu o združenej dodávke elektriny. Následne uzavriete Dohodu k Zelenej energii.

16. Môžem uzavrieť zmluvu o poskytnutí služby Zelená energia ak mám od vás len prenajaté nekomoditné produkty alebo plyn, ale neodoberám od vás elektrinu?

Sme radi, že ste náš zákazník, ale službu Zelená energia môžete využívať len ak od nás odoberáte elektrickú energiu na ktorú je poskytovanie Služby priamo naviazané.

17. Môžem zálohové platby za službu Zelená energia platiť iným spôsobom ako platím zálohové platby za odber elektrickej energie?

Platba za využívanie služby Zelená energia je súčasťou zálohovej platby za elektrinu. Preto úhradu za službu Zelená energia budete uhrádzať v jednej platbe spôsobom, ktorý máte dohodnutý pre úhradu odberu elektriny.

18. Na Zelené projekty prispievam len ja, alebo na projekty nejako prispieva aj vaša spoločnosť?

Rovnako ako Vám aj našej spoločnosti záleží na budúcnosti našej planéty, preto Skupina VSE Holding v uplynulých dvoch rokoch 2021 a 2022 podporila zelené projekty sumou vyše 60 000 eur. Zelené projekty budeme podporovať aj v nasledujúcich rokoch.

19. Dodávateľ Right Power ponúka výhodnejšie ceny elektriny z obnoviteľných zdrojov ako sú ceny VSE.

Zrejme ide o nového dodávateľa, ktorý tým, že nemá zákaznícke centrá, má menšie portfólio zákazníkov, má nižšie náklady, snaží sa na začiatku upútať nízkou cenou. Východoslovenská energetika a.s. je súčasťou domácností už niekoľko desaťročí a robíme všetko pre vaše pohodlie, bezproblémovú dodávku elektriny a plynu a čo najjednoduchšiu obsluhu. Okrem toho VSE ponúka aj balíky so zelenými projektmi, ktoré kompenzujú vzniknutú uhlíkovú a environmentálnu stopu.

20. Ktoré projekty podporíme, kedy podporíte mesto v ktorom žijem?

Výber podporených projektov prebieha v komisii a v spolupráci s partnermi a odbornými garantmi Nadáciou EKOPOLIS a Občianskym združením SOSNA, ktorí sa ochrane životného prostredia venujú už dlhé obdobie. Zameriavame sa na vysádzanie zelene v regióne východného Slovenska, podporu biodiverzity a edukačné projekty, ktoré vzdelávajú deti a mládež o potrebe a prístupe k ochrane životného prostredia. Všetky podporené zelené projekty zverejňujeme priebežne na našej webstránke.